

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Дошкільна педагогіка

PRE-SCHOOL PEDAGOGY

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» для студентів спеціальності А2 Дошкільна освіта. Освітня програма: Дошкільна освіта.

«3» березня 2025 р. 36 с.

Розробник: Курчатова Анжеліка Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти. Тесленко Світлана Олегівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Прийнято рішення про затвердження проекту робочої програми навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 3 від «5» березня 2025 р.

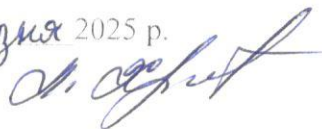
Завідувач кафедри

 Олена Трифонова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

Голова

 Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

 Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

 Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Курчатова А.В. 2025

© Тесленко С.О. 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>7</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>26</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>26</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>29</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>32</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>36</i>

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Педагогіка дошкільна» спрямована на ознайомлення студентів із теоретичними й методичними засадами дошкільної педагогіки та історії дошкільної педагогіки; на вдосконалення навичок організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти; обирати правильний стиль поведінки зі своїми колегами, керівниками ЗДО, колективом ЗДО в цілому.

У процесі вивчення навчального курсу студенти: навчаються здійснювати педагогічну діяльність, обираючи оптимальні форми організації педагогічної взаємодії за принципами гуманізації і демократизації з використанням оптимальних технологій, форм і методів виховання і навчання дітей раннього та дошкільного віку; оволодівають теоретичними знаннями з проблем виховання і навчання дітей дошкільного віку. Навчальна дисципліна «Педагогіка дошкільна» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти вмінь проектувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічної взаємодії в закладі дошкільної освіти, забезпечувати диференційований особистісний підхід; творчо використовувати у освітньому процесі закладу дошкільної освіти надбань народної педагогіки, класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей. Особливе значення у процесі вивчення освітньої компоненти надається вдосконаленню навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики; формванню позитивної мотивації до вивчення освітнього компоненту і майбутньої професійної діяльності, розвитку критичного мислення.

Ключові слова: дошкільна педагогіка, особистість, виховання, ранній вік, історія педагогіки, дошкільний вік, вихователь закладу дошкільної освіти, педагогічна культура, програми виховання в ЗДО.

Abstract

The educational discipline "Pre-school Pedagogy" is aimed at familiarizing students with the theoretical and methodological principles of pre-school pedagogy and the history of pre-school pedagogy; at improving the skills of organizing the educational process in a pre-school educational institution; at choosing the right style of behavior with their colleagues, heads of pre-school educational institutions, and the staff of pre-school educational institutions as a whole.

In the process of studying the educational course, students: learn to carry out pedagogical activities, choosing optimal forms of organizing pedagogical interaction according to the principles of humanization and democratization using optimal technologies, forms and methods of raising and teaching children of early and pre-school age; master theoretical knowledge on the problems of raising and teaching pre-school children. The educational discipline "Pre-school Pedagogy" contributes to the formation of the skills of higher education applicants to design, organize and implement cognitive, developmental and educational aspects of pedagogical interaction in a pre-school educational institution, to provide a differentiated personal approach; to creatively use in the educational process of a pre-school educational institution the achievements of folk pedagogy, classical and modern pedagogical research, and innovative ideas. In the process of studying the educational component, special importance is attached to improving the skills of independent work with various sources within the framework of the relevant topic; to the formation of positive motivation for studying the educational component and future professional activities, and to the development of critical

Key words: pre-school pedagogy, personality, upbringing, early age, history of pedagogy, pre-school age, pre-school teacher, pedagogical culture, educational programs in pre-school education..

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни					
		денна форма навчання		заочна форма навчання			
Кількість кредитів – 14	А Освіта	Обов'язкова					
Модулів – 2		Рік підготовки:					
Змістових модулів – 14		2-й/3-й		2-й/3-й			
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А2 Дошкільна освіта ОП Дошкільна освіта	Семестр					
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		4-й; 5-й		4-й; 5-й			
		Лекцій					
		45	30	12	12		
Загальна кількість годин –420		Практичні, семінарські					
		45	45	12	18		
		Лабораторні					
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 (2-й семестр); 5 год. (3-й семестр) самостійної роботи студента – 10 (4-й семестр); 7 (5-й семестр)	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	год.				год.	
		Самостійна робота					
		150	105	216	155		
		Індивідуальні завдання: 0 год.					
		Вид контролю: екзамен					
		Форма контролю: комбінована					

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: навчити студентів досконало володіти теоретичними основами виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку, методичними питаннями організації життя і діяльності дошкільників. ознайомити студентів з надбаннями народної педагогіки, майстерно використовувати досягненнями світової педагогічної науки і передового педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти, формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку сприяти вихованню кращих моральних рис особистості майбутнього фахівця в галузі дошкільної освіти, любові та поваги до особистості дитини, сформувати професійну компетентність студентів підготовка висококваліфікованих фахівців дошкільного профілю, здатних здійснювати всебічний розвиток особистості дитини, використовуючи надбання народної, педагогіки, а також досягнення педагогічної науки і передової практики дошкільної освіти. оволодіння методикою науково-методичної та науково-дослідницької роботи з актуальних проблем курсу.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: Педагогіка загальна, психологія.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває упродовж усього життя людини.

5. Програма навчальної дисципліни

4-й семестр

Модуль 1. Історія дошкільної педагогіки

Зістовний модуль 1. Історія західноєвропейської дошкільної педагогіки

Тема 1. Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання у первісному, рабовласницькому суспільстві та епоху середньовіччя.

1. Предмет, завдання, джерела історії дошкільної педагогіки, її зв'язок з іншими науками.
2. Характер, зміст, і організація виховання в умовах первісного суспільства. Своєрідність організації змісту і методів виховання в стародавніх державах Сходу (Єгипет, Індія, Китай та ін.).
3. Спартанська та Афінівська системи виховання. Сімейне і суспільне виховання в Стародавньому Римі.
4. Давньогрецькі філософи (Платон, Демокріт, Арістотель) про виховання дітей дошкільного віку.
5. Освіта в період еллінізму. М.Ф.Квінтіліан про природовідповідне виховання, проблеми сімейного та суспільного виховання.
6. Система виховання в країнах Західної Європи в умовах феодального ладу: церковне (духовне) виховання, лицарське виховання тощо.
7. Виховання дітей дошкільного віку в сім'ї, у притулках для бідних.

Література:[3]

Тема 2. Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.).

1. Педагогічна теорія Джона Локка.
2. Погляди на виховання дітей з раннього віку, на гру, іграшку, працю. Джон Локк про фізичне, моральне, розумове виховання.
3. Педагогічні погляди французьких просвітителів. К.А.Гельвецій про фактори розвитку особистості: рівність здібностей, роль суспільного середовища і виховання в розвитку дітей. Ж.-Ж. Руссо про природне і вільне виховання.
4. Періодизація дитинства, зміст виховання за періодами.
5. Погляди Руссо на фізичне, моральне, трудове, сенсорне і розумове виховання.
6. Проблема сімейного й суспільного виховання.

Література:[3]

Тема 3. Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в XIX–XX ст.

1. Педагогічна діяльність і теорія Йоганна-Генріха Песталоцці. Й.Г.Песталоцці про сімейне дошкільне виховання.
2. Песталоцці «Книга матерів», її значення у розробці програми розвитку дитини.
3. Р.Оуен – засновник теорії суспільного дошкільного виховання. Р.Оуен про фізичне, моральне, розумове виховання дітей.
4. Вимоги до особистості вихователки.
5. Педагогічна теорія і практика дошкільного виховання Фрідріха Фребеля.

6. Ф.Фребель – організатор перших дитячих садків у Німеччині.
7. Розвиток Ф.Фребелем теорії суспільного дошкільного виховання. «Дарунки» для дітей Фребеля.
8. Підготовка вихователюк (садівниць).
9. Книга «Дитячий садок» Ф.Фребеля, оцінка його системи.
10. Педагогічна система Марії Монтессорі.
11. Теорія самовиховання і самонавчання. Основні принципи «методу М.Монтессорі».

Література:[3]

Модуль 2. Історія вітчизняної дошкільної педагогіки.

Зістовний модуль 2. Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання кінець XIX початок XX ст.

Тема 1. Педагогічний рух і громадське дошкільне виховання

1. Організаторська діяльність в галузі дошкільного виховання в 20-30-ті роки
2. Суспільно-педагогічний рух в 60-ті роки і громадське дошкільне виховання. Перші дитячі садки.

Література:[3]

Тема2. Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України в кінці XIX – на початку XX ст.

1. Суспільно-педагогічний рух в Україні в кінці XIX ст.
2. Перші заклади суспільного дошкільного виховання .
3. Піднесення в галузі теорії і практики дошкільного виховання в Україні на початку XX століття.
4. Діяльність педагогічних товариств сприяння дошкільному вихованню (Київське товариство народних дитячих садків,
5. Фребелівське педагогічне товариство м. Києва та його інститут).
6. Створення системи суспільного дошкільного виховання.
7. Випуск журналу «Дошкільне виховання» (ред. Н.Лубенець).
8. Педагогічні погляди та організаторська діяльність діячів суспільного дошкільного виховання початку XX (Т. Лубенця, Н. Лубенець, С.Русової, І. Сікорського та ін.).

Література:[3]

Зістовний модуль 3. Національна система суспільного дошкільного виховання в Українській Народній Республіці (1917-1919рр.).

Тема 1. Української Народної Республіки в галузі освіти

1. Політика уряду Української Народної Республіки в галузі освіти.
2. Суспільне дошкільне виховання у роки УНР.
3. Ідеї українського національного дитячого садка. Підготовка педагогічних кадрів.

Література:[3]

Тема 2. Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки.

1. Особливості української системи освіти.
2. Зміст освітньо-виховної роботи в дитячих садках.
3. Підготовка педагогічних кадрів для суспільного дошкільного виховання.

Література:[3]

Зістовний модуль 4. Розвиток педагогічної теорії та суспільного дошкільного виховання в 50-80-ті роки.

Тема 1. Розбудова суспільного дошкільного виховання в повоєнні роки.

1. Розбудова суспільного дошкільного виховання в повоєнні роки.
 2. Нові дослідження з проблем морального, розумового, фізичного, трудового виховання (Л.В.Артемова, А.М.Богущ, З.Н.Борисова, Т.І. Дмитренко, Н.В.Яришева, Е.С.Вільчковський, С.О.Ладивір, О.Л.Кононко та ін.).
 3. Підготовка педагогів дошкільного виховання в 50-80-х рр.
- Література:[3]*

Зістовний модуль 5. Загальні засади дошкільної педагогіки.

Тема1. Дошкільна педагогіка – наука про виховання.

1. Дошкільна педагогіка – наука про виховання, навчання і розвиток дітей від народження до шкільного віку.
2. Предмет дошкільної педагогіки.
3. Основні поняття дошкільної педагогіки: виховання, навчання, розвиток, освіта, педагогічний процес.
4. Виховання у соціальному та педагогічному значенні.
5. Специфіка виховання, як соціального явища. Історичний характер виховання. Ідеальна і реальна мета виховання.
6. Об'єктивний і суб'єктивний характер мети виховання.
7. Закономірності, як відображення сутнісної характеристики процесу розвитку. Закономірності і принципи виховання.
8. Завдання виховання дошкільників.
9. Джерела дошкільної педагогіки як науки: народна педагогіка, педагогічна спадщина минулого, педагогічна практика, інноваційний творчий педагогічний досвід, спеціальні експериментальні дослідження.
10. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.

Література:[3]

Тема 2. Загальні закономірності виховання і розвитку дітей в період дошкільного дитинства.

1. Значення дошкільного дитинства у розвитку особистості.
2. Взаємодія соціальних і біологічних чинників у її формуванні.
3. Провідна роль виховання та активності дитини у розвитку особистості.
4. Роль діяльності у формуванні особистості.
5. Вікова періодизація дитинства.
6. Теорії ампліфікації (максимального збагачення) дитячого розвитку на основі знань про його особливості на кожному етапі дошкільного дитинства (Г. Костюк, Л. Венгер).
7. Особливості організації та проведення виховної роботи з обдарованими дітьми.

Література:[3]

Зістовний модуль 6. Основні особливості розвитку і виховання дітей раннього віку.

Тема1. Характерні особливості дітей раннього віку

1. Характерні особливості дітей раннього віку Т. Поніманська, Л. Гураш, Т. Гурковська та інші про період раннього віку.
2. Основні аспекти виховання дітей: формування у дитини потреби в спілкуванні; адаптація дитини до ЗДО.
3. Ступені адаптації; полегшення адаптації; режим дня, як основний організуючий чинник, принципи побудови режиму для дітей раннього віку, педагогічно - доцільний режим у ранньому віці; охорона життя і зміцнення здоров'я дітей раннього віку: температурний режим;

4. Організація загартовуючих процедур; запобігання появі шкідливих звичок; раціональне харчування; перебування на свіжому повітрі; повноцінний сон.
5. Сенсорне виховання малюків, розвиток мовлення, розвиток рухів, ознайомлення з навколишнім та організація ігрової діяльності.
6. Заохочення дітей до малювання, слухання музики, розглядання книжок, дій з предметами тощо.

Література: [1,2, допоміжна 1]

Тема 2. Сучасна система дошкільної освіти.

1. Безперервність освіти в Україні. Дошкільна освіта в системі освіти України.
2. Основні державні документи, які регламентують функціонування дошкільної освіти в Україні: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Конвенція ООН про права дитини та ін.
3. Закон України «Про дошкільну освіту»: система дошкільної освіти; повноваження ДНЗ; типи ДНЗ; права дитини у сфері дошкільної освіти; принципи і завдання дошкільної освіти; права та обов'язки педагогічних працівників тощо.
4. Закон України «Про охорону дитинства»: система заходів щодо охорони дитинства; основні принципи охорони дитинства; організація охорони дитинства; права та свободи дитини; права, обов'язки батьків за виховання та розвиток дитини тощо.
5. Конвенція ООН про права дитини. Права дитини та захист її прав на державному і міжнародному рівнях.
6. Характеристика Базового компоненту дошкільної освіти (2021): інваріантна та варіативна складові змісту дошкільної освіти: зміст освіти та результати освітньої роботи.
7. Характеристика чинних програм виховання і навчання дітей в закладах дошкільної освіти.

Література: [1,2]

Тема 3 Психічний розвиток дітей раннього віку.

1. Розвиток предметної діяльності дітей раннього віку.
2. Значення спілкування з дорослими для психічного розвитку дитини

Література: [1,2]

Тема 4 Розвиток мовлення дітей на різних етапах раннього віку.

1. Форми спілкування з дорослим і методика їх організації.
2. Значення спілкування з дорослими для психічного розвитку дитини.
3. Завдання з розвитку мовлення дітей другого та третього років життя.

Література: [1,2]

Тема 5 Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти

1. Особливості адаптації дітей до умов дошкільного закладу.
2. Види адаптації.

Література: [1,2]

Тема 6 Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку

1. Зміст і методика проведення занять з дітьми, організація самостійної діяльності.
2. Значення індивідуального підходу для правильного виховання дітей.

Література: [1,2, допоміжна 2]

Тема 7 Педагогіка раннього втручання

1. Рання допомога як специфічний вид психолого-педагогічного супроводу дитини та її сім'ї в системі освіти.

2. Організаційно-методичні основи ранньої допомоги
3. Специфіка професійної діяльності педагога-психолога в системі ранньої допомоги
4. Система раннього втручання

Література:[1,2, допоміжна 2]

Зістовний модуль 7. Вплив норм і порушень від норми розвитку на організацію освітньо-виховного процесу в ЗДО.

Тема 1. Типи порушень у розвитку дітей дошкільного віку

1. Ознайомити із поняттями «норма» і «порушення».
2. Засвоєнню знань про типи порушень у розвитку дітей дошкільного віку.
3. Стимулювання процесів опанування діагностичними навичками встановлення регулятивно-правових відносин у колі дітей із порушеннями розвитку, формування умінь виявляти певні ознаки відхилень від норми, оперуючи знаннями фахових дисциплін.

Література:[1,2]

Тема 2. Вікова періодизація та розвиток особистості дошкільника

1. Розширити обізнаність з віковою переодизацією розвитку дитини дошкільного віку, розкрийте поняття акселерації в дошкільному віці і наведіть конкретні приклади їхніх проявів у житті дошкільників.
2. Основні підходи до періодизації життя людини.
3. Вікові особливості дітей дошкільного віку.
4. Специфіка роботи вихователя в різних вікових групах.

Література:[1,2]

Зістовний модуль 8. Соціалізація шести річок як соціально-культурний феномен

Тема 1. Соціалізація дітей дошкільного віку

1. Ознайомлення з феноменом «соціалізація»,
2. Етапи і чинники соціалізації, її агенти засоби, механізми, а також складові чинники соціалізації як процесу.
3. Розвивати мислення, пам'ять та увагу, виховувати наполегливість і старанність у пошуках способів сприймання й трансформації наукової інформації.

Література:[1,2]

Тема 2. Дошкільна та початкова освіта за кордоном.

1. Актуалізація проблем дошкільного виховання в різних країнах світу на сучасному етапі.
2. Огляд стану теорії та практики дошкільного виховання в різних освітніх системах країн світу.

Література:[1,2]

Модуль 2

Зістовний модуль 9. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку.

Тема 1. Напрями виховання дітей дошкільного віку

1. Концепція дошкільного виховання в Україні про завдання виховання дітей дошкільного віку.
2. Мета виховання є основоутворюючою категорією педагогіки.
3. Залежність завдання, змісту, методів виховання від мети виховання.
4. Напрями виховання дітей дошкільного віку: фізичне виховання, моральне, трудове, естетичне, розумове.
5. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.
6. Концепція виховання дошкільників.
7. Сучасна система дошкільної освіти.
8. Типи дошкільних навчальних закладів та їх функції.

Література:[1,2]

Тема 2. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.

1. Основи теорії фізичного виховання дітей.
2. Поняття «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «фізична досконалість».
3. Створення системи фізичного виховання в Україні.
4. Народна педагогіка про фізичне виховання дітей.
5. Необхідність та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.
6. Основні принципи теорії фізичного виховання.
7. Зміст фізичного виховання – оволодіння основами фізичної культури: опанування основ особистої гігієни, загартування організму, виконання фізичних вправ.
8. Гігієнічні умови, які сприяють фізичному розвитку дітей.
9. Вимоги до приміщення, ділянки, їх обладнання.
10. Режим, харчування. Формування культурно-гігієнічних навичок.
11. Сили природи (сонце, повітря, вода). Фізичні вправи: (гімнастика, ігри рухливі та зі спортивними елементами, спортивні вправи, елементи туризму).
12. Режим дня дитини, особливості його побудови і організації в дошкільних закладах і вдома. Фізіологічні основи режиму.
13. Педагогічні вимоги до побудови режиму: постійність, доцільність, розумність, рухомість.
14. Особливості методики проведення режимних процесів (харчування, сон, прогулянка).
15. Розв'язання виховних і навчальних завдань під час здійснення режимних процесів.

Література:[1,2]

Тема 3 Розумове виховання дітей дошкільного віку.

1. Поняття про розумовий розвиток і розумове виховання.
2. Мета розумового виховання.
3. Напрями розумового виховання дітей.
4. Розвиток теорії розумового виховання дітей.
5. Народна педагогіка про розумове виховання.
6. Розумове виховання дітей в працях західно-європейських та українських педагогів.
7. Завдання розумового виховання дошкільників.
8. Зміст і засоби розумового виховання дітей.

Література:[1,2].

Тема 4 Моральне виховання дітей дошкільного віку.

1. Поняття про мораль, моральне виховання, моральний розвиток, моральну культуру.
2. Механізм морального виховання.
3. Періоди дошкільнодитинства та рівні морального розвитку, уявлення про моральні норми, моральні почуття і мотиви, звички моральної поведінки, основи соціальної компетентності.
4. Розвиток теорії морального виховання.
5. Народна педагогіка про моральне виховання.
6. Дослідження сучасних проблем морального виховання.
7. Завдання морального виховання: формування моральної свідомості (уявлення про моральні норми), розвиток навичок моральної поведінки, виховання моральних почуттів.

8. Закономірності процесу морального виховання: двосторонність процесу морального виховання.

9. Методи морального виховання.

Виховання основ гуманізму: доброзичливість, турботливість, людяність, справедливість. Методи виховання гуманної поведінки.

10. Виховання патріотизму.

11. Основні напрями патріотичного виховання: формування уявлень про сім'ю, родину, рід і родовід, краєзнавство; ознайомлення з явищами суспільного життя; формування знань про історію держави, державні символи; ознайомлення з традиціями і культурою свого народу; формування знань про людство. Виховання колективізму.

12. Поява і розвиток дружби. Взаємодопомога.

13. Роль суспільної думки. Засвоєння моральних правил і норм поведінки.

14. Культура поведінки і взаємовідносин.

Література:[1,2].

Тема 5 Трудове виховання дітей дошкільного віку.

1. Розвиток теорії трудового виховання.

2. Сучасні українські дослідники проблеми трудового виховання (З.Н.Борисова, В.О. Павленчик, Г.В. Беленька, М.А. Машовець, Н.Б. Кривошея).

3. Завдання трудового виховання: виховання інтересу до праці дорослих; формування навичок трудової діяльності; виховання особистості дитини в процесі її трудової діяльності.

4. Особливості трудової діяльності дошкільників: умовність праці, вироблення здатності мотивувати трудову діяльність; динамічний розвиток компонентів трудової діяльності; виховне значення дитячої праці; тісний зв'язок праці з грою.

5. Народна педагогіка про трудове виховання дошкільників.

6. Види праці дітей: самообслуговування; господарсько-побутова праця; праця в природі; ручна (художня) праця. Зміст і виховне значення кожного виду праці.

7. Форми організації трудової діяльності дітей.

8. Трудові доручення. Їх особливості і виховне значення.

9. Зміст організації доручень. Види доручень, керівництво ними. Чергування.

10. Виховне значення чергування.

11. Зміст роботи чергових в різних вікових групах.

12. Керівництво вихователя працею чергових. Колективна праця дітей. Її зміст, види: праця поруч, загальна праця, спільна праця.

13. Умови виховання дошкільників в праці: емоційно-позитивна атмосфера; організація матеріального середовища і трудового обладнання; врахування навантаження; врахування індивідуальних інтересів.

14. Економічне виховання.

15. Засоби трудового виховання дошкільників: власна трудова діяльність дітей, ознайомлення з працею дорослих, художні засоби (художня література).

16. Створення в сучасному національному дитячому садку та в сім'ї умов для праці дітей з урахуванням українських національних традицій.

17. Фінансова грамотність дітей дошкільного віку.

Література:[1,2].

Тема 6 Естетичне виховання дітей дошкільного віку.

1. Мета естетичного виховання. Поняття «естетика», «естетичний

2. розвиток», «естетичне виховання».

3. Розвиток теорії естетичного виховання. Сучасні проблеми естетичного виховання дошкільників

4. Завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку.

5. Засоби естетичного виховання: естетика побуту; твори мистецтва, природа; спеціальне навчання; самостійна художня діяльність дітей; свята.
6. Методи естетичного виховання: за головною педагогічною метою(переконавання, вправляння, проблемні ситуації); за загальною та спеціальною спрямованістю. Методи навчання художньої діяльності: наочні (зразок, показ); словесні (бесіди, інструкції, вказівки, поради, оцінка).
7. Ігрові прийоми. Форми організації естетичного виховання: самостійна художня діяльність, заняття, екскурсії, театралізовані ігри, ігри-драматизації, свята та розваги, праця.
8. Провідна роль вихователя в естетичному розвитку дітей.
Література:[1,2].

Зістовний модуль 10. Виховання і навчання дітей дошкільного віку в ігровій діяльності та на занятті.

Тема 1. Історія гри. Творчі ігри дошкільників. Соціальне призначення гри.

1. Походження гри. Гра в історії людства. Соціальне призначення гри.
2. Гра - провідна діяльність дитини. Наукові теорії та сучасні дослідження гри.
3. Теорії походження гри К. Гросса, Ф. Шіллера, Г. Спенсера, С. Холла, З. Фрейда.
4. Сучасні психолого-педагогічні дослідження про гру як провідну діяльність дітей дошкільного віку.
5. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини.
6. Творчі ігри – ігри, які придумують самі діти, відображаючи у них враження від пізнання навколишнього світу.
7. Головні ознаки творчої гри.
Література:[1,2].

Тема 2. Дидактичні ігри дошкільників.

1. Гра у розвитку дитини і колективу дітей велика роль відводиться основному виду дитячої діяльності в дошкільний період.
2. Філософи, історики, етнографи, психологи, педагоги вивчають походження гри, її місце в житті дитини, можливості ефективного використання ігор для вирішення виховних завдань.
3. Гра для дітей дошкільного віку мають виняткове значення: гра для них – навчання, гра для них – праця, гра для них – серйозна форма виховання.
4. Особливості дидактичної гри.
5. Класифікація дидактичних ігор.
6. Місце дидактичних ігор у навчально-виховному процесі.
Література:[1,2].

Тема 3. Особливості організації рухливих ігор з дітьми дошкільного віку

1. Загальна характеристика рухливої гри.
2. Класифікація рухливих ігор.
3. Спортивні ігри та спортивні вправи у роботі з дітьми різного віку.
4. Організація і методика проведення рухливих ігор з дітьми молодшої, середньої та старшої груп.
Література:[1,2].

Тема 4. Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор.

1. Загальна характеристика сюжетно-рольових ігор.
2. Структура сюжетно-рольової гри. Прямий та непрямий супровід сюжетно-

рольових ігор.

3. Особливості збагачення ігрового досвіду дітей засобами сюжетно-рольової гри.

Література:[1,2].

Тема 5 Педагогічний супровід ігор з використанням конструктивно-будівельних матеріалів.

1. Розвиваюче і виховне значення конструктивно-будівельних ігор.
2. Типи будівельного матеріалу. Види конструювання.
3. Характеристика ігор з будівельним матеріалом, їх зв'язок із сюжетно-рольовими іграми.
4. Педагогічне керівництво конструктивно-будівельними іграми дітей в різних вікових групах.

Література:[1,2].

Тема 6. Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах

- 1.Характеристика видів квестів: штурмовий, лінійний, коловий.
- 2.Вимоги до завдань різних категорій.
- 3.Особливості організації квестів різних видів з дітьми дошкільного віку

Література:[1,2].

Зістовний модуль 11. Загальні основи дошкільної дидактики.

Тема 1. Особливості навчання дітей дошкільного віку

1. Різні види діяльності для здобуття знань дітей дошкільного віку.
2. Навчання - спільна діяльність педагога і дитини, зорієнтована на засвоєння знань, умінь і навичок, способів пізнавальної діяльності.
3. Відбір змісту і форм передавання знань, умінь і навичок (навчання) і діяльність дитини щодо усвідомлення, засвоєння і використання знань (дитини).

Література:[1,2].

Тема 2. Методи і форми організації навчання

1. Методи і форми організації навчання. Особливості методів навчання.
2. Групи методів навчання дітей за джерелами знань: наочні (спостереження, демонстрація, використання ТЗН), словесні (пояснення, розповідь, читання, бесіда); практичні (гра, вправи).
3. Класифікація методів навчання за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; методи самостійної роботи по засвоєнню нового матеріалу, методи застосування знань на практиці, повторення, систематизації, методи перевірки, оцінки знань.
4. Значення ігрових методів і прийомів у навчанні дітей дошкільного віку.
5. Форми організації навчальної діяльності: заняття, ігри, повсякденне життя.
6. Дидактичні засоби – необхідний компонент процесу навчання. Дидактичні засоби: слово (вихователя, дитини, художнє слово); образ (створюваний за допомогою технічних засобів, дидактичних матеріалів, об'єкти живої і неживої природи, їх зображення); дія (дитини, вихователя, дидактичні вправи, елементарні досліди).
7. Форми організації навчання за провідною діяльністю: дидактична гра, екскурсія, заняття. Цінність екскурсії. Загальна структура екскурсії.
8. Заняття – засіб повідомлення знань і виховання розумової активності дітей, допитливості, пізнавальних інтересів, розвитку творчих здібностей, ініціативи.
9. Структурні компоненти заняття і їх функції. Види занять за змістом, метою,

формою організації, методикою проведення. Структура заняття. Вимоги до занять.

10. Навчання дітей у різновіковій групі дитячого садка.

Література:[1,2].

Зістовний модуль 12. Педагогічний процес в закладі дошкільної освіти.

Тема 1. Планування педагогічного процесу.

1. Закономірності та планування педагогічного процесу.
2. Поняття про педагогічний процес і його компоненти. Необхідність планування і обліку роботи як умови успішного здійснення педагогічного процесу.
3. Організаційно-прогнозуюча функція планування.
4. Вимоги до планування і умови його правильного здійснення.
5. Різні види і форми планування.
6. Необхідність врахування при плануванні розвивальних видів діяльності дітей, раціонального співвідношення занять і самостійної діяльності, індивідуально-диференційованого підходу до дітей.
7. Право вихователя на різні варіанти форм планування і обліку освітньої роботи.

Література:[1,2].

Тема 2. Організація освітнього процесу в різновіковій групі

1. Особливості організації освітнього процесу в різновіковій групі..
2. Форми організації освітнього процесу в різновіковій групі

Література:[1,2]

Зістовний модуль 13. Взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї.

Тема 1. Взаємозв'язок закладу дошкільної освіти зі школою. Взаємодія сім'ї і дошкільного закладу у вихованні дітей

3. Взаємодія суспільного закладу дошкільної освіти з родинами.
4. Сучасні проблеми родинного виховання дітей дошкільного віку.
5. Попередження педагогічної занедбаності дітей. Умови забезпечення емоційного комфорту дитини в сім'ї. Відповідальність батьків за виховання дітей.
6. Педагогічна освіта батьків: зміст, форми і методи.

Література:[1,2, допоміжна 3]

Тема 2. Форми роботи з батьками.

1. Форми спільної роботи дошкільного закладу з сім'єю у вихованні дітей.
2. Участь батьків у роботі дошкільного закладу.
3. Поєднання дошкільної і початкової освіти створює передумови для реалізації індивідуальності кожного вихованця, що значно складніше зробити у масовій школі.
4. Організація спільної діяльності сім'ї та дошкільного закладу.
5. Процеси демократизації в системі освіти, її варіативність, інноваційні програми обумовили необхідність пошуку рішення проблем взаємодії дошкільного закладу з родиною, створення умов для підвищення педагогічної культури батьків.
6. Практики й дослідники про протиріччя.

Література:[1,2, допоміжна 3]

Зістовний модуль 14. Використання інноваційних технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в роботі з дітьми та педагогами..

1. Організація роботи дітей із навчальними програмами та іграми в освітньому процесі ЗДО.

2. Використання інформаційних технологій в організаційно-методичній роботі.
3. Хмарні технології. Використання глобальної мережі Інтернет освіти, її можливості та ресурси..

Література:[1,2]

Тема 2. Проєктні технології у роботі з дітьми

1. Види проєктів.
2. Етапи проєктної діяльності.
3. Особливості використання проєктної діяльності в роботі з дітьми.

Література:[1,2]

Тема: Теоретичні основи медіаосвіти та медіограмотності

1. Використання можливостей засобів масової інформації і комунікації в освітній діяльності закладів освіти.
2. Формування світоглядних позицій здобувачів закладів освіти засобами масової інформації.
3. Позитивні і негативні наслідки застосування медіатехнологій навчання.

Література:[1,2]

.

Тематичний план навчальної дисципліни

2-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Лек	Пр	Лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Історія дошкільної педагогіки										
Змістовий модуль 1. Історія західноєвропейської дошкільної педагогіки										
Тема 1. Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання у первісному, рабовласницькому суспільстві та епоху середньовіччя.	10	2	2	-	6	10	2	0	-	8
Тема 2. Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.).	10	2	2	-	6	10	0	2	-	8
Тема 3. Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в XIX–XX ст.	10	2	2	-	6	10	0	0	-	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	6	-	18	30	2	2	-	26
Усього годин	30	6	6	-	18	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 2 Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання кінець XIX початок XX ст.										
Тема 1. Педагогічний рух і громадське дошкільне виховання.	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15
Тема 2. Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України в кінці XIX – на початку XX ст.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	4	-	22	30	0	2	-	28
Усього годин	30	4	4	-	22	30	0	2	-	28
Змістовий модуль 3. Національна система суспільного дошкільного виховання в Українській Народній Республіці (1917-1919рр.).										
Тема 1. Національна система суспільного дошкільного виховання в Української Народній Республіці в галузі освіти	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15

Тема 2. Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки.	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	4	4	-	22	30	2	0	-	28
Усього годин	30	4	4	-	22	30	2	0	-	28
Зістовний модуль 4. Розвиток педагогічної теорії та суспільного дошкільного виховання в 50-80-ті роки.										
Тема 1. Розбудова суспільного дошкільного виховання в повоєнні роки.	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15
Тема 2. Загальні закономірності виховання і розвитку дітей в період дошкільного дитинства.	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	4	4	-	22	30	0	0	-	26
Усього годин:	30	4	4		22	30	0	0	-	30
Змістовий модуль 5. Загальні засади дошкільної педагогіки.										
Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про виховання.	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
Тема 2. Загальні закономірності виховання і розвитку дітей в період дошкільного дитинства.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	4	4	-	22	30	2	2	-	26
Усього годин	30	4	4	-	22	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 6. Основні особливості розвитку і виховання дітей раннього віку.										
Тема 1. Характерні особливості дітей раннього віку.	4	2	2	-	0	4	2	0	-	2
Тема 2. Сучасна система дошкільної освіти.	4	2	2	-	0	4	0	0	-	4
Тема 3 Психічний розвиток. Розвиток предметної діяльності дітей раннього віку. Значення спілкування з дорослими для психічного розвитку дитини.	4	2	2	-	0	4	0	0	-	4
Тема 4 Розвиток мовлення дітей на різних етапах раннього віку. Форми спілкування з дорослим і методика їх організації. Значення спілкування з дорослими для психічного розвитку дитини. Завдання з розвитку мовлення дітей другого та третього років життя.	4	2	2	-	0	4	0	2	-	2
Тема 5 Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти Особливості адаптації дітей до умов дошкільного закладу.	4	2	2	-	0	4	0	0	-	4
Тема 6 Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку Зміст і методика проведення занять з	5	2	2	-	1	5	0	0	-	5

дітьми, організація самостійної діяльності. Значення індивідуального підходу для правильного виховання дітей.										
Тема 7 Педагогіка раннього втручання.	5	2	2	-	1	5	0	0	-	5
Разом за змістовим модулем 6	30	14	14	-	2	30	2	2	-	26
Усього годин	30	14	14	-	2	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 7. Вплив норм і порушень від норми розвитку на організацію освітньо-виховного процесу в ЗДО.										
Тема 1. Типи порушень у розвитку дітей дошкільного віку.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
Тема 2. Вікова періодизація та розвиток особистості дошкільника.	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
Разом за змістовим модулем 7	30	4	4	-	22	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 8. Соціалізація шести річок як соціально-культурний феномен.										
Тема 1. Соціалізація дітей дошкільного віку.	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
Тема 2. Дошкільна та початкова освіта за кордоном.	15	3	3	-	9	15	0	2	-	13
Разом за змістовим модулем 8	4	5	5	-	20	4	2	2	-	26
Разом за курсом	240	45	45	-	150	240	12	12	-	216

3-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Лек	Пр	Лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 9. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку.										
Тема 1. Напрями виховання дітей дошкільного віку	5	2	2	--	1	5	2	0	-	3
Тема 2. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	5	0	2	-	3	5	0	0	-	5
Тема 3. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	5	2	2	-	1	5	0	2	-	3
Тема 4. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	5	0	2	-	3	5	0	0	-	5
Тема 5. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	5	2	2	-	1	5	0	0	-	5
Тема 6. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	5	0	2	-	3	5	0	2	-	3
Разом за змістовим модулем 8	30	6	12	-	12	30	2	4	-	24
Усього годин	30	6	12	-	12	30	2	4	-	24

Змістовий модуль 10 Виховання і навчання дітей дошкільного віку в ігровій діяльності та на занятті										
Тема 1. Історія гри. Творчі ігри дошкільників. Соціальне призначення гри.	5	2	2	-	1	5	0	2	-	3
Тема 2. Дидактичні ігри дошкільників.	5	2	2	-	1	5	0	0	-	5
Тема 3 Особливості організації рухливих ігор з дітьми дошкільного віку.	5	0	2	-	3	5	2	0	-	3
Тема 4 Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор.	5	0	2	-	3	5	0	0	-	5
Тема 5 Педагогічний супровід ігор з використанням конструктивно-будівельних матеріалів.	5	2	2	-	1	5	0	0	-	5
Тема 6 Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах.	5	0	2	-	3	5	0	2	-	3
<i>Разом за змістовим модулем 9</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>12</i>	<i>-</i>		<i>30</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>12</i>	<i>-</i>	<i>12</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
Змістовий модуль 11. Загальні основи дошкільної дидактики.										
Тема 1. Особливості навчання дітей дошкільного віку	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
Тема 2. Методи і форми організації навчання.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 10</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>0</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>26</i>
Змістовий модуль 12. . Педагогічний процес в закладі дошкільної освіти.										
Тема 1. Планування педагогічного процесу.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
Тема 2. Організація педагогічного процесу в різновіковій групі.	15	2	2	-	11	15	2	0	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 11</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>26</i>
<i>Усього годин:</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>26</i>
Змістовий модуль 13. Взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї.										
Тема 1. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей.	15	2	2	-	11	15	0	2	-	13
Тема 2.Форми роботи з батьками.	15	2	2	-	11	15	2	2	-	11
<i>Разом за змістовим модулем 12</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>		<i>22</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
Змістовий модуль 14 Використання інноваційних технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти										

Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в роботі з дітьми та педагогами.	10	2	4	-	4	10	0	0	-	10
Тема 2. Проєктні технології в роботі з дітьми	10	2	2	-	6	10	2	0	-	8
Тема 3 Теоретичні основи медіаосвіти та медіограмотності	10	2	3	-	5	10	0	2	-	8
<i>Разом за змістовим модулем 13</i>	30	6	9	-	15	30	2	2	-	26
<i>Усього годин</i>	30	6	9	-	15	30	2	2	-	26
<i>Разом за курсом</i>	180	30	45	-	105	180	12	18		155

-

**Теми практичних занять
4-й семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання у первісному, рабовласницькому суспільстві та епоху середньовіччя.	2	0
2	Тема 2. Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.).	2	2
3	Тема 3. Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в XIX–XX ст.	2	0
4	Тема 1. Педагогічний рух і громадське дошкільне виховання	2	0
5	Тема 2. Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України в кінці XIX – на початку XX ст.	2	2
6	Тема 1. Національна система суспільного дошкільного виховання в Українській Народній Республіці в галузі освіти	2	0
7	Тема 2. Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки.	2	0
8	Тема 1. . Розбудова суспільного дошкільного виховання в повоєнні роки.	2	0
9	Тема 2. Загальні закономірності виховання і розвитку дітей в період дошкільного дитинства.	2	0
10	Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про виховання.	2	0
11	Тема 2. Загальні закономірності виховання і розвитку дітей в період дошкільного дитинства.	2	2
12	Тема 1. Характерні особливості дітей раннього віку	2	0
13	Тема 2. Сучасна система дошкільної освіти.	2	0
14	Тема 3 Психічний розвиток. Розвиток предметної діяльності дітей раннього віку. Значення спілкування з дорослими для психічного розвитку дитини	2	0
15	Тема 4 Розвиток мовлення дітей на різних етапах раннього віку.	2	2
16	Тема 5 Педагогічна робота з дітьми в період адаптації до закладу дошкільної освіти Особливості адаптації дітей до умов дошкільного закладу.	2	0
17	Тема 6 Організація педагогічної діяльності з дітьми раннього віку Зміст і методика проведення занять з дітьми, організація самостійної діяльності. Значення індивідуального підходу для правильного виховання дітей	2	0
18	Тема 7 Педагогіка раннього втручання	2	0
19	Тема 1. Типи порушень у розвитку дітей дошкільного віку	2	2
20	Тема 2. Вікова періодизація та розвиток особистості дошкільника	2	0
21	Тема 1. Соціалізація дітей дошкільного віку	2	0
22	Тема 2. Дошкільна та початкова освіта за кордоном.	3	2
	<i>Разом</i>	45	12

5-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Напрями виховання дітей дошкільного віку	2	0
2	Тема 2. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	2	0
3	Тема 3. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	2	2
4	Тема 4. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	2	0
5	Тема 5. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	2	0
6	Тема 6. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	2	2
7	Тема 1. Історія гри. Творчі ігри дошкільників. Соціальне призначення гри.	2	2
8	Тема 2. Дидактичні ігри дошкільників.	2	0
9	Тема 3 Особливості організації рухливих ігор з дітьми дошкільного віку.	2	0
10	Тема 4 Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор	2	0
11	Тема 5 Педагогічний супровід ігор з використанням конструктивно-будівельних матеріалів	2	0
12	Тема 6 Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах	2	2
13	Тема 1. Особливості навчання дітей дошкільного віку	2	0
14	Тема 2. Методи і форми організації навчання	2	2
15	Тема 1. Планування педагогічного процесу.	2	2
16	Тема 2. Організація педагогічного процесу в різновіковій групі	2	0
17	Тема 1. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей.	2	2
18	Тема 2. Форми роботи з батьками.	2	2
19	Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в роботі з дітьми та педагогами.	4	0
20	Тема 2. Проектні технології в роботі з дітьми	2	0
21	Тема 3 Теоретичні основи меліоосвіти та медіограмотності	3	2
	<i>Разом</i>	<i>120</i>	<i>16</i>

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- Опрацювання лекційного матеріалу – *0,5 год. / 1 заняття*;
- підготовка до практичних занять – *1-2 год. / 1 заняття*;
- підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи – *9-10 год. / 1 захід*

Завдання для самостійної роботи 4-й семестр

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	23	12
2	Підготовка до практичних занять	45	74
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	82	130
<i>Разом</i>		150	216

5-й семестр

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	15	12
2	Підготовка до практичних занять	45	54
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	45	84
<i>Разом</i>		105	150

Обов'язкова складова СРС:

1. Підготовка інформаційних презентаційних матеріалів з історії дошкільної педагогіки.
2. Підготувати та презентувати усно есеї «Серце віддаю дітям» використовуючи Інфографіки.
3. Змодельовати розвивальне середовище групи раннього віку. Розробити педагогічні правила виховання на етапі раннього дитинства.
4. Підготувати мультимедійну презентацію «Виховання духовності у дітей дошкільного віку».
5. Проаналізувати естетичність оформлення групової кімнати.
6. Скласти таблицю методичних прийомів керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей дошкільного віку. Моделювання різних видів ігор.
7. Під час навчально-педагогічної практики ознайомитися з перспективними та календарними планами вихователів, охарактеризувати їх структуру та зміст. Розробити планування на тиждень (вікову групу, вид плану за вибором студента).

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу згідно з п.6.16 Положення):

Мультимедійна презентація з тем:

1. Розробити батьківський стенд..
2. Описати діагностичні методики вивчення готовності дитини до навчання в школі
3. Розробити презентацію «Адаптація дітей дошкільного віку до шкільного навчання».

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:

- лекція;
 - пояснення;
 - дискусія;
 - диспут;
 - ілюстрування;
 - демонстрація;
 - відеометод;
 - майстер-клас
- 2) на семінарських заняттях:
- практична робота;
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, захист самостійної роботи, контрольна робота).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення. Відповідь характеризується повнотою, глибокими, системними знаннями щодо закономірностей та принципів процесу навчання дисципліни у вищому навчальному закладі, змісту освіти; методів організації та здійснення

	навчально-пізнавальної діяльності з педагогічних дисциплін у закладі вищої освіти. Під час викладення матеріалу студент використовує знання із суміжних дисциплін, володіє сучасними досягненнями навчання, має свідоме ставлення до самоосвіти та самовдосконалення.
1	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Відповідь характеризується повнотою, глибокими, системними знаннями, вільним використанням прикладів сучасних досягнень педагогічної науки. Викладення матеріалу відбувається на продуктивному рівні.
0,5	Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності. Відповідь характеризується повнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Знання студента є достатніми для розкриття питання. Допущені огріхи та помилки виправляє самостійно
0	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою викладача виконує елементарні завдання. Відповідь характеризується фрагментарністю, неповнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Викладення матеріалу відбувається з численними огріхами та порушенням логіки тільки на репродуктивному рівні.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (22,5 відповідей по 2 бали ДФН, 6 відповідей по 7 балів ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
4	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
3	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків..
2	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал,

	зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
1	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів- 4 семестр (8 робіт по 5 бали ДФН-, ЗФН); 30 балів – 5 семестр; 6 робіт по 5 балів ДФН, ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 8 ЗФН 18-15	Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ і навів приклади з практики. Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Навчальна діяльність позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію. Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
ДФН 7 ЗФН 14-11	Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Навчальна діяльність позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації. Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

ДФН 6 ЗФН 10-7	Студент в цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав добрі знання наукових джерел. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, припускається суттєвих неточностей
ДФН 5 ЗФН 6-3	Студент дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав незадовільні знання понятійного апарату і наукової літератури. Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання тем, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
ДФН 1-4 ЗФН 1-3	Студент дав неправильну або неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав незадовільні знання понятійного апарату і наукової літератури чи взагалі нічого не відповів. Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень. Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання тем, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 8 балів для ДФН, 18 -ЗФН</i>

4-й -семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	22,5х2 бал = 45 балів	6х7 бали = 42 балів
Самостійна (проектна) робота	8х 5 балів= 40 балів	8х5 бали = 40 балів
Контрольна (письмова) робота	15	1х18 балів = 18 балів
Всього	100	100

5-й –семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	22х16бали = 22 бали	9х2 бали = 18 балів
Самостійна (проектна) робота	6х5 бал = 30 балів	6х5 бал = 30 балів
Контрольна (письмова) робота	1х8 балів= 8 балів	1х12 бали =12 бали
Всього	60	60

8. Критерії оцінювання результатів навчання

4-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
		Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T.3	Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 4	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
		Реферат	15	Реферат	18
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 5	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 6	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
	T3	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0

	T4	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
	T5	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T6	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T7	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
ЗМ 7	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	7
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 8	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	7
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
Підсумковий контроль		Залік	100	Залік	100
Сума			100		100

5-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 9	T1	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
	T3	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
	T4	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T5	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T6	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
ЗМ 10	T1	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0

		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
	T3	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T4	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T5	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
	T6	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
ЗМ 11	T1	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 12	T1	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 13	T1	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ 14	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	0
	T2	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	0
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	5
	T3	Відповідь на практичному занятті	1	Відповідь на практичному занятті	2
Контрольна робота			8	Контрольна робота	12
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

Орієнтовні питання до екзамену

Історія дошкільної педагогіки

1. Історія педагогіки як наука і навчальна дисципліна.
 2. Характеристика виховання у первісному суспільстві.
 3. Спартанська і афінська системи виховання.
 4. Педагогічна думка у Древній Греції.
 5. Виховання і освіта у середні віки в Західній Європі.
 6. Педагогічні ідеї соціалістів-утопістів епохи Відродження (Т.Мор, Т.Компанелла, Ф.Рабле).
 7. Життя і педагогічна діяльність Я.А.Коменського.
 8. Вікова періодизація і шкільна система Я.А.Коменського.
 9. Дидактичні погляди Я.А.Коменського.
 10. Я.А.Коменський про мету, завдання, зміст і методи виховання дітей дошкільного віку.
- Книга «Материнська школа».
11. Педагогічні ідеї Д.Локка. Книга «Думки про виховання».
 12. Ідея вільного, природовідповідного виховання у педагогічній теорії Ж.-Ж.Руссо.
 13. Вікова періодизація Ж.-Ж.Руссо. Особливості виховання у кожному віковому періоді.
 14. Соціально-педагогічні експерименти І.Г.Песталоцци.
 15. Теорія елементарної освіти і методики початкового навчання І.Г.Песталоцци.
 16. Суспільне дошкільне виховання в країнах світу в кінці ХІХ – на початку ХХ ст.
 17. Педагогічна діяльність Ф.Фребеля.
 18. Педагогічна система Ф.Фребеля. «Дари Фребеля».
 19. Науково-педагогічна діяльність М.Монтессорі. Відношення до її системи у вітчизняній педагогіці в різні періоди.
 20. Ідея вільного виховання у системі М.Монтессорі. Самонавчання і самовиховання.
 21. Дидактичний матеріал М.Монтессорі. Його характеристика і особливості організації роботи з ним.
 22. Школа й освіта у Київській Русі (ІХ – ХІІІ ст.).
 23. Діяльність січових і козацьких шкіл в Україні. Козацька педагогіка.
 24. Виникнення і розвиток братських шкіл в Україні (ХVІ – ХVІІІ ст.).
 25. Києво-Могилянська Академія як центр освіти, науки і культури України у ХVІІ – ХVІІІ ст.
 26. Педагогічні погляди українських просвітителів в ХІХ – поч.. ХХ ст..
 27. Педагогічна діяльність К.Д.Ушинського.
 28. Народність як основа педагогічної системи К.Д.Ушинського. Роль рідної мови у розвитку особистості.
 29. К.Д.Ушинський про виховання дітей дошкільного віку.
 30. К.Д.Ушинський про психологічні засади навчання і виховання.
 31. Перші заклади суспільного дошкільного виховання в Україні. Діяльність Київських педагогічних товариств.
 32. Педагогічна діяльність та ідеї Н.Д.Лубенець. Педагогічна діяльність та ідеї Т.Г.Лубенець.
 33. Педагогічна діяльність та ідеї І.О.Сікорського.
 34. Відродження національної освіти після лютневої революції 1917 р. і в період Української Народної Республіки (1917 – 1919 рр.). Заходи по створенню суспільного дошкільного виховання у цей час.
 35. Громадська та педагогічна діяльність С.Ф.Русової. С.Ф.Русова про головні принципи національного дитячого садка. С.Ф.Русова про зміст і організацію навчання в дитячому садку. С.Ф.Русова про моральне виховання дітей дошкільного віку.
 36. Педагогічна діяльність та ідеї О.І.Дорошенко.

37. Українська система освіти у 20-ті роки XX ст. та стан суспільного дошкільного виховання у цей час.
38. Розвиток системи суспільного дошкільного виховання в Україні у 30 рр. XX ст.
39. Зміст освітньо-виховної роботи у дитячих садках у 30 рр. XX ст.
40. Суспільне дошкільне виховання в Україні в 1943-1959 роках.
41. Розвиток системи і мережі суспільного дошкільного виховання в Україні в 1960-1990 роках.
42. Педагогічна діяльність А.С.Макаренка. Вчення А.С.Макаренка про колектив. А.С.Макаренка про сімейне виховання. «Книга для батьків».
43. Педагогічна діяльність В.О.Сухомлинського. В.О.Сухомлинський про розумове виховання і особливості навчання дітей 6-річного віку. В.О.Сухомлинський про естетичне виховання. В.О.Сухомлинський про моральне виховання.
44. Підготовка педагогів дошкільного виховання в Україні в 1960-1990 рр.
45. Стан суспільного дошкільного виховання в Україні за часів державної незалежності (1991-2025 рр.).

Дошкільна педагогіка

1. Складові базової культури особистості, їх характеристика.
2. Базові якості особистості, їх сутність.
3. Вікова періодизація дошкільного дитинства (різні підходи).
4. Вікові та індивідуальні особливості дітей дошкільного віку
5. Фактори розвитку особистості, їх сутність.
6. Провідні види діяльності на різних етапах дошкільного дитинства.
7. Особливості періоду раннього дитинства.
8. Завдання виховання дітей перших 3-х років життя.
9. Педагогічні вимоги до виховання дітей перших 3-х років життя.
10. Організація перших днів перебування дитини в закладі дошкільної освіти, робота з батьками в цей період.
11. Творчі ігри, їх особливості, види.
12. Творчі сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність.
13. Особливості організації та керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей в різних вікових групах.
14. Театралізовані ігри, їх особливості. Види театралізованих ігор.
15. Педагогічне керівництво театралізованими іграми.
16. Будівельно-конструкційні творчі ігри, їх своєрідність та освітньовиховне значення.
17. Керівництво будівельно-конструкційними іграми в різних вікових групах.
18. Дидактичні ігри, їх своєрідність Класифікація дидактичних ігор.
19. Особливості організації та керівництва дидактичними іграми в різних вікових групах.
20. Комп'ютерна гра, її особливості.
21. Педагогічні, гігієнічні вимоги до обладнання комп'ютерно-ігрового комплексу.
22. Іграшка – засіб розвитку гри. Види іграшок. Вимоги до іграшок.
23. Українська народна іграшка, освітньо-виховне значення, види.
24. Поняття дошкільної дидактики. Основні дидактичні категорії.
25. Сутність поняття «освітній процес» у закладі дошкільної освіти.
26. Принципи організації освітнього процесу в ЗДО, їх сутність.
27. Форми організації освітньої діяльності в ЗДО. Сучасні підходи.
28. Цінності дошкільної освіти.
29. Поняття про методи організації освітнього процесу в ЗДО, їх класифікація.
30. Поняття про прийоми організації освітнього процесу в ЗДО, їх класифікація.
31. Проєктна діяльність як форма набуття особистого досвіду дошкільників
32. Заняття як одна із форм організації освітньої діяльності дітей дошкільного віку. Різні підходи до класифікації занять.
33. Сутність, мета, принципи планування освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.
34. Види і форми планування в закладі дошкільної освіти.

35. Складові компоненти річного плану закладу дошкільної освіти, їх характеристика. Вимоги до річного плану.

36. Планування освітньої роботи з дітьми вихователем закладу дошкільної освіти (зміст, види, форми).

37. Завдання закладу дошкільної освіти в роботі з сім'єю.

38. Умови успішної співпраці закладу дошкільної освіти з сім'єю.

39. Форми співпраці закладу дошкільної освіти з сім'єю.

40. Планування роботи з родиною вихованців.

Практичні завдання

1. Аргументувати взаємозв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.

2. Проілюструвати її подібність та відмінність від систем дошкільної освіти в розвинених країнах світу.

3. Проілюструвати зв'язок дошкільної дидактики з анатомією і фізіологією.

4. Схарактеризувати окремі програми розвитку дітей дошкільного віку.

5. Сформулювати низку вимог до кількох принципів навчання дітей дошкільного віку.

6. Змодельовати ситуацію оригінального застосування певного методу навчання вихователем закладу дошкільної освіти.

7. Сформулювати вимоги до застосування методів демонстрації та ілюстрації в закладі дошкільної освіти.

8. Навести приклад евристичної бесіди з дітьми дошкільного віку.

9. Змодельовати ситуацію застосування простого досліду в роботі з дітьми дошкільного віку.

10. Пояснити на конкретних прикладах основний закон гри «Дитяча гра еволюціонує від раніше відкритої ігрової ролі, уявної ситуації і прихованого правила до відкритого правила і прихованих уявних ситуації та ролі».

11. Навести приклад розповіді дітям дошкільного віку про українську народну іграшку.

12. На ґрунті спостережень за іграми дітей під час практик навести приклади використання сюжетно-рольових ігор в умовах закладу дошкільної освіти.

13. Навести приклади використання дидактичної гри як методу навчання та форми організації дитячої діяльності.

14. Навести приклади застосування різних видів творчих ігор в педагогічному процесі закладу дошкільної освіти.

15. Розробити план нестандартного заняття для дітей старшої групи закладу дошкільної освіти.

16. Запропонувати тематику екскурсій для дітей старшої групи закладу дошкільної освіти.

17. Змодельовати цільові прогулянки для дітей II молодшої групи закладу дошкільної освіти.

18. Навести приклади дії різних груп суперечностей у процесі виховання дітей дошкільного віку, на які варто звертати увагу вихователю.

19. Проілюструвати реалізацію вимог одного з принципів виховання в практиці роботи закладу дошкільної освіти.

20. Окреслити напрями роботи вихователя з формування культури спілкування у дітей дошкільного віку.

21. Змодельовати застосування народних ігор та іграшок в освітньому процесі закладу дошкільної освіти з метою формування у вихованців патріотичних цінностей.

22. Проілюструвати організацію життєдіяльності дітей в одній із груп закладу дошкільної освіти, що має фізкультурно-оздоровчу спрямованість.

23. Змодельовати систему просвітницької роботи з батьками щодо охорони здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей.

24. Навести приклади ігор, спрямованих на вирішення завдань розумового виховання дошкільників.

25. Змодельовати ситуації застосування вправ, спрямованих на сенсорне виховання в закладі дошкільної освіти.

26. Проілюструвати застосування окремих форм трудового виховання в закладах дошкільної освіти.

27. Визначити засоби художнього виховання, які є актуальними в сучасних реаліях роботи закладу дошкільної освіти.

28. Порівняти виховну спрямованість екскурсій до природних біоценозів та на об'єкти сільського господарства.
29. Проілюструвати творчість вихователя в організації сюрпризних моментів для свят у старшій групі.
30. Схарактеризувати окремі форми роботи дошкільного закладу із сім'ями вихованців

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : Підручник. 4-те вид., перероблене. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
2. Поніманська Т. І., Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 352 с.
3. Улюкаєва І.Г. Історія дошкільної педагогіки: підруч. / І.Г.Улюкаєва. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016.

Допоміжна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О.Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М.А., Мордоус І.О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О.Д., Шевчук А. С. Під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора, член-кореспондента НАПН України Піроженко Т. О. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovo%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Беленька Г. В. Зростання дошкільника в праці. Київ : Шкільний світ, 2010. 112 с.
3. Гавриш Н. Г. Розумове виховання сучасних дошкільнят. Київ : Слово, 2015. 176 с.
4. Збірник нормативно-правових актів загальнодержавного та обласного значення у сфері дошкільної освіти / Упоряд. Т. О. Прибора. Харків: ФОП Озеров Г. В., 2019. 397 с
5. Лазарович Н. Б. Дитинство в наукових теоріях і практиці: методичні рекомендації з навчальної дисципліни. Івано-Франківськ, 2013. 50 с.
6. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля: у 2 ч.: навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : Вища шк., 2006. Ч. 1. 302 с.
7. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля: у 3 ч. К.: Слово, 2016. Ч. 3. 376 с.
8. Методична робота в ДНЗ: навч.-метод. посіб. / упоряд. Л. А. Швайка. Х.: Основа, 2008. 287 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. К.: Академвидав, 2016. 464 с.
10. Прибора Т. Специфіка розвивального середовища у закладі дошкільної освіти // Актуальні проблеми сучасного дитинства: монографія / О. Радул, Т. Довга, О. Ткаченко, Т. Прибора, Н. Цуканова, І. Баранюк, С. Мельничук, Н. Андросова, Т. Шарапова, С. Куркіна / [За ред. О. Радул]. Харків: Мачулін, 2022. С. 124–160. URL: <http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4137>

Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека Верховної Ради України. URL: <http://lib.rada.gov.ua>
2. Журнал «Дошкільний навчальний заклад». URL: <http://journal.osnova.com.ua/journal>
3. Журнал «Дошкільник.in.ua». URL: <https://doshkilnyk.in.ua>
4. Журнал для вихователів дитячого садка «Методична скарбничка вихователя». URL: <https://evykhovatel.mcfra.ua/>
5. Журнал з організації освітньої роботи у ДНЗ «Вихователь-методист дошкільного закладу». URL: <https://www.twirpx.com>
6. Каталог журналу «Дошкільне виховання». URL: https://journals.ua/prof/doshkilne_vyhovannya/
7. Каталог журналу «Палітра педагога». URL: https://journals.ua/prof/palitra_pedagoga/
8. Міністерство освіти і науки України. Секція. Дошкільна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/konferenciya/serpnevakonferenciya-2018/sekcija-doshkilna-osvita>
9. Національна академія педагогічних наук України. URL: <http://naps.gov.ua>.
10. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Освітній портал. Педагогічна преса. URL: <https://pedpresa.ua/191487-online-139.html>